ÚRAD
PRE REGULÁCIU
SIEŤOVÝCH
ODVETVÍ

R O Z H O D N U T I E

Číslo: 0003/2025/P-EU
Číslo spisu: 2676-2025-BA

Bratislava 16.04.2025

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor regulácie plynárenstva ako orgán príslušný na konanie podľa § 15 ods. 4 v spojení s § 9 ods. 1 písm. b) druhého bodu a § 9 ods. 1 písm. c) prvého bodu zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov, článku 9 ods. 3 nariadenia Komisie (EÚ) č. 312/2014 z 26. marca 2014 o vytvorení sieťového predpisu na vyvažovanie plynu v prepravných sieťach vo veci súhlasu obchodovania v rámci susednej vyvažovacej zóny

rozhodol

podľa § 15 ods. 4 v spojení § 13 ods. 2 písm. m) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov a článku 9 ods. 3 nariadenia Komisie (EÚ) č. 312/2014 z 26. marca 2014 o vytvorení sieťového predpisu na vyvažovanie plynu v prepravných sieťach tak, že **súhlasí** s tým, aby prevádzkovateľ prepravnej siete **eustream, a. s.,** Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava, IČO 35 910 712 na realizáciu vyvažovacích opatrení za účelom zabezpečenia plynulých a efektívnych vyvažovacích opatrení mohol obchodovať na komoditných burzách v rámci susedných vyvažovacích zón, a to na obdobie od 16. 04. 2025

Odôvodnenie:

1. Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, odboru regulácie plynárenstva (ďalej len „úrad“) bola 16. 04. 2025 listom č. 1524/2025 z 16. 04. 2025 doručená od prevádzkovateľa prepravnej siete eustream, a. s., Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava, IČO 35 910 712 (ďalej len „účastník konania“) žiadosť o vydanie rozhodnutia vo veci schválenia realizácie vyvažovacích opatrení cez susednú vyvažovaciu zónu (ďalej len „žiadosť o vydanie rozhodnutia“) podľa § 13 ods. 2 písm. m) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov a článku 9 ods. 3 nariadenia Komisie (EÚ) č. 312/2014 z 26. marca 2014 o vytvorení sieťového predpisu na vyvažovanie plynu v prepravných sieťach (ďalej ako „Nariadenie č. 312/2014“). Žiadosť je zaregistrovaná pod podacím číslom úradu 14228/2025/BA a založená v spise 2676-2025-BA. Týmto sa začalo konanie vo veci súhlasu obchodovania v rámci susednej vyvažovacej zóny.

2. Účastník konania v žiadosti o vydanie rozhodnutia navrhol pre realizáciu vyvažovacích opatrení nákup alebo predaj plynu na susedných komoditných burzách, pokiaľ to podmienky operatívneho riadenia vyvažovania dovoľujú, a to najmä prostredníctvom obchodnej platformy Central European Gas Hub AG v Rakúsku alebo na burze Central Eastern European Gas Exchange Ltd. v Maďarsku.

3. Podľa článku 9 ods. 3 Nariadenia č. 312/2014 prevádzkovateľ prepravnej siete môže požiadať vnútroštátny regulačný orgán o súhlas s tým, aby mohol obchodovať v rámci susednej vyvažovacej zóny a prepravovať plyn do tejto vyvažovacej zóny a z nej namiesto obchodovania s označenými produktmi prevodu titulu a/alebo produktmi určenými lokalizáciou vo vlastnej vyvažovacej zóne (zónach). To umožňuje prevádzkovateľom prepravných sietí využívať susedné vyvažovacie zóny na realizáciu vyvažovacích opatrení za účelom zabezpečenia plynulých a efektívnych vyvažovacích opatrení.
   Po zvážení alternatívnych riešení na zlepšenie fungovania vnútorného trhu sa v tomto prípade jedná o najefektívnejšie riešenie. Na realizáciu vyvažovacích opatrení za účelom zabezpečenia plynulých a efektívnych vyvažovacích opatrení bude prevádzkovateľovi prepravnej siete eustream, a.s. umožnené obchodovať na komoditných burzách v rámci susedných vyvažovacích zón, pokiaľ to podmienky operatívneho riadenia vyvažovania dovoľujú, a to najmä prostredníctvom obchodnej platformy Central European Gas Hub AG v Rakúsku alebo na burze Central Eastern European Gas Exchange Ltd. v Maďarsku. Ukončenie prepravy zemného plynu z Ruska cez Ukrajinu na konci roka 2024 má za následok výrazný pokles tokov zemného plynu cez územie Slovenskej republiky. Táto skutočnosť ďalej značne znížila už aj tak nedostatočnú likviditu na slovenskom trhu so zemným plynom. Pri aktuálnom stave predstavuje navrhované riešenie vyvažovania prostredníctvom susednej vyvažovacej zóny ekonomicky, operatívne a finančne najefektívnejší spôsob vyvažovania. V tejto súvislosti by nedošlo k žiadnej zásadnej zmene, nakoľko aj v doterajšom období išlo o schválenú a využívanú variantu vyvažovania účastníka konania predovšetkým v situáciách, kedy nie je možné vyvážiť odchýlky prostredníctvom vlastnej platformy.

4. Podľa článku 9 ods. 3 Nariadenia č. 312/2014 pri rozhodovaní o udelení súhlasu môže úrad zvážiť alternatívne riešenia na zlepšenie fungovania vnútorného trhu. Prevádzkovateľ prepravnej siete a úrad každoročne prehodnotia príslušné podmienky. Použitie tohto vyvažovacieho opatrenia nesmie obmedzovať užívateľov siete v prístupe ku kapacite a v jej používaní v príslušnom prepojovacom bode.

5. Vzhľadom na ukončenie predbežných opatrení podľa článku 45 Nariadenia č. 312/2014 uplatňovaných do 15.04.2025 sa bude pri realizácii vyvažovacích opatrení pokračovať v cezhraničnom vyvažovaní podľa článku 9 ods. 3 Nariadenia č. 312/2014, ktoré umožňuje prevádzkovateľom prepravných sietí využívať susedné vyvažovacie zóny na realizáciu vyvažovacích opatrení. Podľa poslednej dostupnej správy "The European Network of Transmission System Operators for Gas - ENTSOG" o implementácii a monitorovaní Nariadenia č. 312/2014 vyvažovanie v susednej vyvažovacej zóne využívajú aj prevádzkovatelia prepravných sietí v iných krajinách Európskej únie.
   Implementácia vyvažovacích opatrení podľa článku 9 ods.3 Nariadenia č. 312/2014 vytvára nasledujúce pozitívne vplyvy na slovenský trh s plynom:
   - posilňuje väzby s regionálnymi trhmi a podporuje integráciu trhu a interoperabilitu,
   - prispieva k vytvoreniu jednotného energetického trhu v EÚ,
   - umožňuje prístup k väčším trhom v susedných zónach a kompenzuje súčasnú absenciu burzy s plynom na Slovensku (získava prístup k externej likvidite),
   - umožňuje nákladovo efektívne obstarávanie krátkodobých vyvažovacích produktov,
   - znižuje potrebu závislosti od nákladných vyvažovacích služieb.

6. V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti úrad uvádza, že v období od septembra 2024 do apríla 2025 viedol v úzkej súčinnosti s účastníkom konania písomnú a osobnú komunikáciu k akčnému plánu na prijatie nových opatrení pre zabezpečenie súladu systému vyvažovania v súlade s Nariadením č. 312/2014 (ďalej len „Akčný plán"), a to z dôvodu, že 15. 04. 2025 pokračovanie prevádzky Vyvažovacej platformy podľa článku 47 ods. 3 Nariadenia č. 312/2014 bolo ukončené. Akčný plán spolu s predmetnou dokumentáciou je založený v spise úradu č. 899-2025-BA (pôvodný spis: 5660-2024-BA). Dňa 25. 03. 2025 sa na pôde úradu uskutočnilo pracovné stretnutie k realizácii vyvažovacích opatrení cez susednú vyvažovaciu zónu, kde sa dospelo k záveru, že účastník konania od 16. 04. 2025 v zmysle článku 9 ods. 3 Nariadenia č. 312/2014 bude obchodovať v rámci susednej vyvažovacej zóny a prepravovať plyn do tejto vyvažovacej zóny a z nej namiesto obchodovania s označenými produktmi prevodu titulu a/alebo produktmi určenými lokalizáciou vo vlastnej vyvažovacej zóne (zónach).

7. Podľa § 13 ods. 2 písm. m) zákona č. 250/2012 Z. z. vecnou reguláciou je aj rozhodovanie o schválení podmienok alebo metodiky pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy, prevádzkovateľa prepravnej siete alebo organizátora krátkodobého trhu s elektrinou pre prístup do cezhraničnej infraštruktúry podľa osobitných predpisov.

8. Podľa § 32 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov „Správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarať potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania".

9. Podľa § 32 ods. 2 správneho poriadku „Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnemu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán. Údaje z informačných systémov verejnej správy a výpisy z nich, okrem údajov a výpisov z registra trestov, sa považujú za všeobecne známe skutočnosti a sú použiteľné na právne účely. Tieto údaje nemusí účastník konania a zúčastnená osoba správnemu orgánu preukazovať dokladmi. Doklady vydané správnym orgánom a obsah vlastných evidencií správneho orgánu sa považujú za skutočnosti známe správnemu orgánu z úradnej činnosti, ktoré nemusia účastník konania a zúčastnená osoba správnemu orgánu dokladovať".

10. Podľa § 34 ods. 3 správneho poriadku „Účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe".

11. Na toto konanie sa podľa § 41 zákona č. 250/2012 Z. z. nevzťahuje ustanovenie § 33 ods. 2 správneho poriadku, nakoľko úrad vychádzal pri vydaní rozhodnutia iba z podkladov predložených účastníkom konania, ktorému sa zároveň vyhovelo v plnom rozsahu.

12. Úrad v konaní vychádza z podkladov, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu č. 2676-2025-BA a administratívneho spisu č. 899-2025-BA (pôvodný spis: 5660-2024-BA).

13. Úrad preskúmal podklady pre vydanie rozhodnutia, posúdil ich súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi, osobitne s Nariadením č. 312/2014. Úrad s účastníkom konania postupoval v úzkej súčinnosti, tak ako mu ukladá správny poriadok. Z tohto dôvodu viedol úrad s účastníkom konania intenzívne konzultácie a komunikáciu v osobnej, písomnej a elektronickej forme už v období od septembra 2024 do apríla 2025, kde s účastníkom konania už v rámci Akčného plánu navrhoval prijatie nových opatrení pre zabezpečenie súladu systému vyvažovania podľa Nariadenia č. 312/2014, a to z dôvodu, že k 15. 04. 2025 pokračovanie prevádzky Vyvažovacej platformy podľa článku 47 ods. 3 Nariadenia č. 312/2014 bolo ukončené. Úrad posúdil žiadosť o vydanie rozhodnutia vyvažovacích opatrení cez susednú vyvažovaciu zónu podľa § 13 ods. 2 písm. m) zákona č. 250/2012 Z. z. a článku 9 ods. 3 Nariadenia č. 312/2014. Úrad súčasne uvádza, že bude naďalej pozorne monitorovať situáciu na slovenskom trhu s cieľom čo najobjektívnejšie posúdiť likviditu na slovenskom trhu a vytvoriť nové možnosti využívania prepravnej siete pre účely vyvažovania na nasledujúce obdobie, ktoré budú mať pozitívny vplyv na slovenský trh s plynom.

14. Na základe uvedených skutočností úrad rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie. Odvolanie je potrebné podať na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor regulácie plynárenstva, a to v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia. Toto rozhodnutie je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov preskúmateľné súdom.

Richard Ružička
riaditeľ odboru regulácie plynárenstva

Rozhodnutie sa doručí:
eustream, a. s., Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava